COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 24.11.2020
COM(2020) 755 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN

Evaluarea punerii în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 386/2012 din 19 aprilie 2012

{SWD(2020) 282 final}

I. CONTEXTUL EVALUĂRII

Drepturile de proprietate intelectuală (DPI) sprijină antreprenorii și creatorii care dezvoltă produse, tehnologie și servicii noi, mai bune și mai eficiente. DPI oferă, de asemenea, stimulente pentru a produce și a partaja cercetări academice și științifice, lucrări artistice și de divertisment. DPI ajută inventatorii, autorii și comunitățile locale care primesc o remunerație pentru munca lor și pentru contribuția lor la progresul societății. DPI poate ajuta întreprinderile mici și nou-înființate să atragă investiții și ajută societățile comerciale să se extindă și să exporte, precum și să pună la dispoziția mai multor consumatori o gamă mai largă de produse, creând în același timp locuri de muncă noi și bine plătite[1]. În plus, PI oferă consumatorilor garanția calității și a originii produselor pe care aceștia le achiziționează.

PI este deosebit de importantă pentru UE. Europa excelează în know-how, creativitate și inovare. În 2016, sectoarele UE care utilizează în mod intensiv DPI[2] au generat 82 % din exporturile UE, ceea ce se traduce printr-un excedent comercial de aproximativ 182 de miliarde EUR[3]. Brevetele, mărcile comerciale, drepturile de autor, desenele și indicațiile geografice protejează industria UE de copierea neloială efectuată de concurenții care nu au investit în creativitate, cercetare și dezvoltare. Sistemul de PI oferă, de asemenea, protecție împotriva activității organizațiilor criminale care induc în eroare consumatorii și întreprinderile prin produse contrafăcute fabricate în mod deficitar (și adesea periculoase). Mărfurile contrafăcute pot avea un impact grav asupra sănătății și siguranței consumatorilor, precum și consecințe negative asupra mediului. Contrafacerea și pirateria sunt efectuate de organizații criminale cu o acoperire globală și pot fi combătute numai prin eforturile comune ale sectorului public, privat și al societății civile, în interiorul UE, dar și în cooperare cu țările din afara UE.

În 2009, Comisia a înființat o rețea informală a părților interesate private și publice afectate de încălcarea DPI, sub denumirea de „Observatorul contrafacerii și pirateriei” („Observatorul”). Principalele sale obiective au fost:

- evaluarea domeniului de aplicare, a amplorii și a impactului încălcărilor DPI în UE,
- îmbunătățirea cooperării dintre persoanele implicate în protejarea și asigurarea respectării DPI,
- schimbul de bune practici în ceea ce privește asigurarea respectării legii și
- creșterea gradului de conștientizare în rândul consumatorilor.

În 2010, Consiliul Uniunii Europene a invitat Comisia să dezvolte în continuare domeniul de aplicare al competențelor, sarcinilor și rolului Observatorului[4], ceea ce a determinat Comisia

[1] În medie, societățile care dețin DPI generează venituri cu 29 % mai mari pe angajat și plătesc salarii cu 20 % mai mari decât societățile care nu utilizează DPI - *Sectoarele care utilizează în mod intensiv drepturile de proprietate intelectuală: contribuția la performanța economică și ocuparea forței de muncă în Uniunea Europeană,* ediția a treia, OEB și EUIPO (2019).

[2] *Sectoarele care utilizează în mod intensiv drepturile de proprietate intelectuală: contribuția la performanța economică și ocuparea forței de muncă în Uniunea Europeană*, ediția a treia, OEB și EUIPO (2019). Raportul OCDE - EUIPO include în categoria sectoarelor care utilizează în mod intensiv DPI acele sectoare care au mai multe DPI pe angajat, comparativ cu media tuturor sectoarelor. Conform raportului, sectoarele care utilizează în mod intensiv DPI sunt reprezentate de sectorul producției, al tehnologiei și al serviciilor pentru întreprinderi.

[3] *Raport privind protecția și asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală în țări terțe*, document de lucru al serviciilor Comisiei, 8 ianuarie 2020, SWD(2019) 452.

[4] Rezoluția Consiliului din 1 martie 2010 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală pe piața internă (2010/C 56/01).

să propună transferul Observatorului către Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO).

În 2012, Regulamentul nr. 386/2012[5] („Regulamentul”) a încredințat EUIPO Observatorul, redenumit în prezent Observatorul European al Încălcărilor Drepturilor de Proprietate Intelectuală, împreună cu un set de sarcini care vizează facilitarea activităților autorităților naționale, sectorului privat și instituțiilor UE privind combaterea încălcărilor DPI. Aceste sarcini au fost adăugate la misiunea principală a EUIPO de a gestiona sistemele de mărci, desene și modele industriale ale UE și de a oferi înregistrarea unor astfel de drepturi la nivelul UE.

Regulamentul specifică în continuare că „Oficiul organizează, administrează și susține reuniunile experților, autorităților și părților interesate reunite în cadrul «Observatorului European al Încălcărilor Drepturilor de Proprietate Intelectuală» (denumit în continuare «Observatorul»)”. La 31 decembrie 2019, Observatorul era compus din 123 de reprezentanți ai autorităților naționale, ai industriei, ai asociațiilor de consumatori și ai societății civile, precum și ai diferitelor organizații internaționale și organisme instituționale, precum OCDE, Organizația Mondială a Vămilor, Oficiul European de Brevete, Parlamentul European și Europol. La ședințele Observatorului participă, de asemenea, funcționari din diferite servicii ale Comisiei.

În prezentul raport, Comisia evaluează punerea în aplicare și funcționarea regulamentului, evaluând dacă obiectivele inițiale ale acestuia sunt încă valabile și dacă acestea au fost îndeplinite într-un mod eficient și coerent[6]. Raportul nu acoperă activitățile EUIPO în afara regulamentului, și anume înregistrarea mărcilor, desenelor și modelelor industriale și funcționarea generală a EUIPO.

Comisia a inițiat evaluarea în 2016. Un contractant extern a realizat un studiu publicat în 2018[7]. Cea mai semnificativă limitare identificată în cadrul studiului a fost că evaluarea a început prea devreme, deoarece primele rezultate au început să apară între 2015 și 2017. Pentru a îmbunătăți evaluarea, Comisia a extins domeniul de aplicare al acesteia la toate activitățile desfășurate de EUIPO, în temeiul regulamentului, până la 31 decembrie 2019.

Prezentul raport rezumă concluziile evaluării, iar Comisia îl va prezenta Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European. Documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei oferă o explicație detaliată a metodei, a scenariului de bază și a constatărilor evaluării.

[5] Regulamentul nr. 386/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 aprilie 2012 privind atribuirea către Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (Mărci, desene și modele industriale) a unor sarcini legate de asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, inclusiv reunirea reprezentanților sectorului public și privat în cadrul Observatorului European al Încălcărilor Drepturilor de Proprietate Intelectuală (JO L 129, 16.5.2012, p. 1).

[6] Evaluarea este prevăzută la articolul 8 din regulament.

[7] Technopolis, *Evaluarea aplicării Regulamentului 386/2012*, 2017 disponibilă online la adresa: https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/f92d8b87-1dce-11e8-ac73-01aa75ed71a1.

II. CONSTATĂRILE EVALUĂRII

Evaluarea a analizat regulamentul și punerea în aplicare a acestuia de către EUIPO, aplicând cele cinci criterii standard de evaluare: (i) eficacitatea, (ii) eficiența, (iii) coerența cu alte politici, (iv) relevanța și (v) valoarea adăugată a UE.

A. Relevanța

Criteriul de relevanță a examinat măsura în care obiectivele inițiale ale regulamentului sunt adecvate și corespund în continuare nevoilor actuale.

Sarcinile atribuite EUIPO pot fi grupate în patru domenii principale:

(1) cercetare și schimb de cunoștințe cu privire la rolul PI, cu privire la volumul și impactul încălcărilor dreptului de proprietate intelectuală, precum și cu privire la cele mai bune practici pentru asigurarea respectării DPI și prevenirea încălcărilor;

(2) conștientizarea cu privire la PI, inclusiv cu privire la riscurile și impactul negativ ale contrafacerii și ale pirateriei;

(3) cooperarea între autorități, precum și între autorități și titularii de DPI, inclusiv prin intermediul elaborării instrumentelor și al promovării tehnologiilor pentru a sprijini aplicarea DPI; și

(4) cooperarea cu oficiile de PI din țările din afara UE în ceea ce privește aplicarea DPI.

Evaluarea a concluzionat că toate sarcinile atribuite EUIPO sunt relevante în prezent.

Oferta ilegală din mediul online și consumul ilegal de conținut protejat prin drepturi de autor, precum filme, muzică și evenimente sportive în direct continuă să fie larg răspândite. Între 2012 și 2016, pirateria din UE a provocat industriei muzicii înregistrate o pierdere medie anuală de 200 de milioane EUR și 1 300 de locuri de muncă. Valoarea importurilor de mărfuri contrafăcute în UE a crescut de la 85 de miliarde EUR în 2013 (echivalent cu 5 % din totalul importurilor UE) la 121 de miliarde EUR (6,8 % din totalul importurilor UE) în 2016[8], provocând pierderi de venituri comerciale, venituri fiscale și locuri de muncă.

Interviurile realizate de contractant și informațiile primite prin intermediul consultării publice au evidențiat un consens larg cu privire la relevanța sarcinilor pe care regulamentul le-a atribuit EUIPO.

Cu toate că unele părți interesate, în special anumite părți interesate reprezentând proprietari de mărci comerciale, și-au exprimat îndoielile cu privire la cooperarea cu autoritățile din țările din afara UE, această cooperare a fost, totuși, considerată importantă de 62 % dintre respondenții la consultarea publică. Părțile interesate intervievate de contractant au fost de acord cu privire la faptul că *„(...) numeroase mărfuri contrafăcute provin din țări terțe. S-ar putea face multe lucruri pentru a înțelege mai bine și, astfel, pentru a aborda contrafacerea în țările terțe, în special în China, Asia de Sud-Est sau America de Sud.”* Într-adevăr, contrafacerea și pirateria nu pot fi combătute în mod eficace acționând numai pe piața internă

[8] *„Tendințe în comerțul cu mărfuri contrafăcute și piratate”*, Comerț ilicit, OECD Publishing, Paris/Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală, 2019. Studiul de referință nu include produsele contrafăcute și piratate fabricate și consumate pe plan intern sau produsele digitale piratate distribuite online.

și ignorând locurile de fabricație sau rutele utilizate pentru distribuirea produselor contrafăcute. În plus, contrafacerea mărcilor europene și distribuirea ilegală a conținutului protejat de drepturi de autor al UE în țări din afara UE afectează, de asemenea, întreprinderile europene.

Nu toate părțile interesate susțin în egală măsură sarcina EUIPO de promovare a sistemelor de localizare și de urmărire care ajută la distingerea produselor autentice de produsele contrafăcute. Unii cetățeni și-au exprimat îngrijorarea cu privire la confidențialitate, iar titularii de drepturi consideră în general astfel de sisteme ca fiind neadecvate pentru standardizare, deoarece nu există o soluție unică. Ar trebui să se permită concurența între soluțiile de localizare și urmărire, iar IMM-urile și consumatorii ar trebui să dispună de acces facil la informațiile privind diferitele soluții tehnice utilizate. EUIPO poate crește gradul de conștientizare și îmbunătăți transparența fără a favoriza anumite produse. Jumătate dintre respondenții la consultarea publică (54 %) și 82 % dintre respondenții din categoria specialiștilor și organizațiilor consideră că sarcinile EUIPO în acest domeniu sunt importante.

Evaluarea nu a evidențiat lipsuri cu privire la sarcinile atribuite EUIPO prin intermediul regulamentului.

B. Eficacitatea

Obiectivul operațional imediat urmărit de Comisie a fost asigurarea faptului că Observatorul dispune de infrastructura necesară pentru a-și desfășura activitățile în mod eficace. Înainte de adoptarea regulamentului, departamentele Comisiei aveau trei membri ai personalului care gestionau Observatorul. La sfârșitul anului 2019, departamentul Observator al EUIPO avea 55 de membri ai personalului. Cheltuielile EUIPO legate de activitățile prevăzute în regulament au fost de 2,4 milioane EUR în 2012 și de 11,7 milioane EUR în 2019.

EUIPO a extins rețeaua Observatorului, completând lacunele din componența anterioară a acestuia, adăugând organizații ale societății civile și o serie de organizații cu expertiză relevantă. La sfârșitul anului 2019, acesta era format din 123 de reprezentanți, dintre care opt reprezentând consumatori și alte organizații ale societății civile. De regulă, EUIPO își menține rețeaua de părți interesate implicate într-o măsură semnificativă în planificarea și punerea în aplicare a programelor de lucru ale acestuia. Cu toate acestea, unele părți interesate au subliniat că, în câteva cazuri excepționale, EUIPO nu le-a consultat suficient.

Evaluarea este pozitivă, de asemenea, cu privire la activitățile desfășurate de EUIPO. Cu toate acestea, deși EUIPO își înregistrează în mod adecvat activitățile, acesta ar trebui să stabilească mecanisme de monitorizare pentru a estima impactul și raportul dintre cost și beneficiu, pentru a îmbunătăți prioritizarea și planificarea, precum și pentru a sprijini evaluările viitoare.

Studiul efectuat de contractant a concluzionat că EUIPO a contribuit în mod clar la protecția eficientă a DPI prin îndeplinirea tuturor obiectivelor diferite, într-un mod independent de industrie. În mod similar, 43 % dintre respondenții la consultarea publică consideră că EUIPO a obținut rezultate bune sau foarte bune în ceea ce privește contribuția la îmbunătățirea protecției DPI. Rata aprobării este mai mare în rândul specialiștilor și al organizațiilor (68 %).

EUIPO a dezvoltat o metodologie transparentă pentru determinarea volumului și a impactului încălcărilor DPI, o sarcină de importanță fundamentală. EUIPO a dus la bun sfârșit cercetările cu privire la contribuția la economie a sectoarelor care utilizează în mod intensiv PI și rolul PI în performanța întreprinderilor. Printre numeroase alte subiecte, EUIPO a oferit, de asemenea,

informații utile cu privire la măsura în care IMM-urile dețin DPI și dificultățile cu care se confruntă pentru a beneficia pe deplin de sistemul de PI, precum și cu privire la percepția pe care consumatorii și tinerii o au cu privire la PI și comportamentul acestora față de contrafaceri și piraterie. Activitățile extinse de cercetare și de publicare ale EUIPO sunt luate în considerare în cadrul procesului de elaborare a politicilor la nivel european și național. Publicațiile EUIPO în temeiul regulamentului sunt disponibile online[9]. Cu toate acestea, EUIPO trebuie să îmbunătățească accesul la biblioteca sa cuprinzătoare. Afișarea actuală a publicațiilor și funcționalitatea de căutare asociată nu sunt satisfăcătoare.

Activitatea de publicare a EUIPO contribuie la creșterea gradului de conștientizare. Studiile EUIPO au fost menționate în aproape 2 000 de articole publicate și au generat o valoare echivalentă de publicitate de 8,3 milioane EUR. În plus, EUIPO a investit 1,5 milioane EUR în diferite campanii de conștientizare cu niveluri ridicate de difuzare. Campaniile puse în aplicare în 2018 și 2019 s-au adresat unui număr de 60 de milioane de europeni.

EUIPO oferă formare funcționarilor responsabili cu asigurarea respectării legii implicați în combaterea contrafacerii și pirateriei. Formarea este furnizată în colaborare cu serviciile Comisiei responsabile cu asigurarea respectării legii, precum, de exemplu, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și alte organisme ale UE (precum CEPOL, Europol sau Eurojust) și diverse autorități și organizații naționale și internaționale. Programul de formare al EUIPO a acoperit o lacună în ceea ce privește dezvoltarea expertizei necesare. În prezent, formarea privind asigurarea respectării PI nu mai este limitată la funcționarii autorităților vamale. Aceasta se adresează, de asemenea, funcționarilor din cadrul serviciului de poliție, judecătorilor și procurorilor, înregistrându-se o rată medie de satisfacție de 97,4 % în rândul participanților.

EUIPO a obținut rezultate semnificative în ceea ce privește dezvoltarea instrumentelor pentru titularii drepturilor de PI și autoritățile de asigurare a respectării legii. La sfârșitul anului 2019, existau 63 de autorități de asigurare a respectării legii care aveau acces la Portalul privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală al EUIPO, inclusiv toate autoritățile vamale ale UE, Europol, OLAF și forțele de poliție din 17 state membre. Printre alte caracteristici, Portalul adună datele colectate de serviciile Comisiei privind reținerile la frontieră, datele transmise de autoritățile naționale de asigurare a respectării legii privind reținerile pe piața internă, precum și datele transmise de peste 800 de întreprinderi.

EUIPO joacă un rol important în punerea în aplicare a proiectelor finanțate de UE în țări din afara UE. Consultarea publică și studiul au evidențiat rate de aprobare pozitive la nivel global privind cooperarea internațională a EUIPO, dar mai mici decât în alte domenii ale activității acestuia. Potrivit contractantului, „*[u]nele părți interesate nu aveau cunoștință de responsabilitățile Observatorului în ceea ce privește cooperarea internațională cu țările terțe*.” Prin urmare, EUIPO ar trebui să consolideze contribuția reprezentanților în cadrul Observatorului, precum și continuarea de către aceștia a activităților Observatorului legate de țările din afara UE.

Regulamentul impune statelor membre să informeze EUIPO cu privire la politicile acestora privind asigurarea respectării DPI, să furnizeze date statistice privind încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală, precum și informații privind jurisprudența. EUIPO a ajuns la un acord cu reprezentanții statelor membre cu privire la o procedură care a îmbunătățit situația, dar, în general, colectarea datelor de la statele membre reprezintă în continuare o provocare, în

[9] https://euipo.europa.eu/ohimportal/ro/web/observatory/observatory-publications.

special în ceea ce privește sechestrările de mărfuri care încalcă DPI pe piața internă și jurisprudența.

În general, EUIPO a fost în măsură să își pună în aplicare programele de lucru conform planificării. Cu toate acestea, o mică parte din proiecte s-au confruntat cu întârzieri din cauza modificărilor priorităților. Prin urmare, EUIPO ar trebui să se asigure că toate proiectele convenite sunt susținute de resurse suficiente, pentru a-și îndeplini angajamentele.

Rezultatul general al evaluării este pozitiv. Atât studiul realizat de contractant, cât și opiniile primite prin intermediul consultării publice indică faptul că EUIPO a contribuit la o mai bună asigurare a respectării DPI și a realizat obiectivele regulamentului.

C. Eficiență

Regulamentul vizează consolidarea și extinderea activităților Observatorului, asigurând în același timp finanțarea durabilă a acestuia, fără costuri pentru bugetul UE. Prin încredințarea Observatorului către EUIPO au fost realizate ambele obiective. Toate activitățile EUIPO sunt finanțate din taxele plătite de utilizatorii sistemelor de mărci, desene și modele industriale ale UE. Pentru îndeplinirea sarcinilor prevăzute de regulament, EUIPO alocă departamentului care se ocupă de Observator aproximativ 5 % din cheltuielile sale anuale.

Bugetul mediu al departamentului pentru Observator între 2012 și 2019 a fost de 9,25 milioane EUR, inclusiv costurile medii cu personalul de 3,75 milioane EUR. Nivelul cheltuielilor este comparabil cu cel al organismelor similare ale UE, precum Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie, care a primit o evaluare pozitivă în 2019[10].

Beneficiile obținute prin intermediul regulamentului includ disponibilitatea unor date obiective, fiabile și comparabile cu privire la valoarea PI, cu privire la volumul și impactul încălcărilor drepturilor de proprietate intelectuală, instrumentele puse la dispoziție în cadrul portalului privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, programele extinse de formare pentru funcționarii responsabili cu asigurarea respectării legii și un cadru permanent pentru acțiunile de informare a publicului coordonate la nivelul UE. În plus, Observatorul permite schimbul de informații, cunoștințe și bune practici și are un efect de rețea valoros, care facilitează cooperarea transfrontalieră și intersectorială, generată de reunirea, în mod regulat, a unui număr semnificativ de autorități și părți interesate într-un cadru de colaborare stabil și durabil.

EUIPO oferă un bun raport calitate-preț. Creșterile bugetului și ale personalului au generat creșteri ale rezultatelor, iar costul gestionării activităților acestuia, în temeiul regulamentului, este aliniat cu cel al altor organisme ale UE care desfășoară activități similare. Un organism național unic nu ar putea oferi aceleași beneficii la nivel european, iar reprezentanții din sectorul public și privat consideră că participarea la activitatea Observatorului este eficientă din punctul de vedere al costurilor.

Evaluarea efectuată de contractant a concluzionat: *„Regulamentul care face obiectul evaluării a fost pus în aplicare într-un mod eficient. Există diferențe de puncte de vedere ale diferitelor*

[10] Evaluarea Observatorului European pentru Droguri și Toxicomanie (OEDT), 14 mai 2019, COM(2019) 228. OEDT funcționează cu un personal mediu de 105 angajați pe an, exprimat în echivalent normă întreagă, și un buget mediu anual de 16 milioane EUR. Spre deosebire de departamentul pentru Observator al EUIPO, OEDT, fiind o agenție autonomă, necesită personal suplimentar pentru servicii de sprijin (gestionarea resurselor umane, infrastructură, sisteme de TI etc.).

părți interesate cu privire la anumite particularități ale activității EUIPO în temeiul regulamentului. Cu toate acestea, activitățile și proiectele desfășurate de EUIPO sunt, în general, considerate drept contribuții pozitive la asigurarea respectării DPI, la creșterea gradului de conștientizare, la generarea de cunoștințe și expertiză și la consolidarea cooperării între toate părțile interesate relevante, menținând în același timp la un nivel minim costurile suportate de toate părțile implicate în activitatea Observatorului (precum costurile de timp). Nu există indicii conform cărora echipa Observatorului dispune de resurse excesive sau se angajează în cheltuieli disproporționate în ceea ce privește îndeplinirea sarcinilor care i-au fost atribuite prin intermediul regulamentului"[11].

După cum s-a menționat mai sus, EUIPO ar trebui să își intensifice eforturile cu privire la monitorizarea impactului diferitelor sale inițiative, inclusiv cu privire la o analiză cost-beneficiu.

D. Coerență

Sarcinile atribuite EUIPO în temeiul regulamentului se susțin reciproc și sunt în concordanță cu obiectivul general al politicii de reducere a nivelurilor de încălcare a drepturilor de proprietate intelectuală. Mai multe cunoștințe bazate pe fapte servesc instruirii și conștientizării, îmbunătățirea instrumentelor de asigurare a respectării legii consolidează cooperarea și eficiența, creșterea eforturilor de asigurare a respectării legii contribuie la combaterea ofertei de produse care încalcă drepturile de proprietate intelectuală, iar creșterea gradului de conștientizare abordează cererea de astfel de produse. Reducerea încălcărilor drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul UE necesită, de asemenea, acțiuni în cooperare cu țările și regiunile din care provin majoritatea contrafacerilor. Opiniile colectate de contractant și consultarea publică indică faptul că există un consens larg cu privire la coerența sarcinilor atribuite EUIPO prin intermediul regulamentului.

EUIPO își pregătește și pune în aplicare programele anuale de lucru în consultare cu serviciile Comisiei. În consecință, activitățile EUIPO completează și susțin activitățile Comisiei în acest domeniu, indiferent de faptul dacă este vorba de drepturi de autor sau de drepturi de proprietate industrială (precum brevete, mărci comerciale, desene sau indicații geografice) și indiferent de faptul dacă acestea se concentrează asupra pieței interne, asupra frontierei cu UE sau asupra țărilor și regiunilor din afara UE. EUIPO acordă un sprijin valoros mai multor inițiative ale Comisiei. De exemplu, EUIPO organizează programe de formare pentru specialiștii care efectuează diagnosticarea prealabilă în domeniul PI pe care Comisia a pus-o la dispoziția IMM-urilor inovatoare. EUIPO sprijină, de asemenea, serviciile Comisiei cu privire la facilitarea colaborării dintre titularii de drepturi și platformele de internet în ceea ce privește combaterea vânzării online a produselor contrafăcute. EUIPO ajută Comisia cu privire la organizarea de evenimente pentru autoritățile vamale, acestea fiind axate pe oprirea importurilor de produse contrafăcute. EUIPO completează, de asemenea, activitatea Comisiei în ceea ce privește combaterea pirateriei, prin intermediul diferitelor baze de date și instrumente (Agorateka, baza de date a operelor orfane etc.). În plus, acesta pune în aplicare proiecte finanțate de UE privind PI în țările din afara UE. Studiile publicate de EUIPO sunt adesea menționate în documentele de politică ale UE, precum Strategia privind piața unică din 2015, Pachetul privind drepturile de autor din 2016, Inițiativa privind întreprinderile nou-înființate din 2016, Pachetul privind proprietatea intelectuală din 2017. EUIPO a asigurat, de asemenea, cooperarea cu organismele relevante ale UE, precum Europol[12], Cepol[13] și

[11] Technopolis, p. 70.

[12] Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii.

Eurojust[14], în special în domeniul formării. Strânsa cooperare dintre serviciile Comisiei și EUIPO a asigurat alinierea activităților acestuia la prioritățile Comisiei. Cu toate acestea, este important ca EUIPO să specifice aceste legături în mod clar părților interesate în cadrul comunicărilor acestuia.

E. Valoare adăugată la nivelul UE

Rezultatele obținute prin crearea Observatorului și adoptarea regulamentului nu ar fi fost posibile fără intervenția UE. EUIPO deține expertiză și resurse semnificative, dar este, de asemenea, informat prin intermediul contribuțiilor pe care le primește în mod regulat de la părțile interesate și de la diferite autorități naționale și ale UE. O astfel de bogăție de resurse nu este disponibilă statelor membre care își desfășoară activitatea în mod independent. Statele membre nu ar fi putut să se bazeze pe același nivel de date și, în special, nu ar fi putut să le colecteze și să le evalueze în temeiul unei metodologii convenite de comun acord. Fragmentarea resurselor și absența unei platforme pentru unirea forțelor și partajarea celor mai bune practici ar însemna că autoritățile naționale și părțile interesate nu ar beneficia de cantitatea atât de mare de informații, instrumente, baze de date și asistență de care beneficiază în prezent. Economia de scară generată de adunarea tuturor părților relevante în jurul EUIPO a permis o serie de inițiative care, altfel, nu ar putea să se materializeze.

Atât studiul, cât și consultarea publică au evidențiat indicii foarte puternice că părțile interesate văd valoarea adăugată clară a regulamentului și a EUIPO.

Abrogarea regulamentului ar pune capăt abordării multidisciplinare și multilaterale a EUIPO. Aceasta ar pune capăt bazei de cunoștințe la nivel european și colaborării în rețea din cadrul Observatorului și ar spori povara asupra autorităților naționale.

III. CONCLUZII ȘI ÎNVĂȚĂMINTE DESPRINSE

Evaluarea, susținută de studiu și de o consultare publică, concluzionează că regulamentul funcționează bine și că EUIPO și-a îndeplinit sarcinile în mod satisfăcător. Evaluarea este pozitivă cu privire la toate cele cinci criterii de evaluare, chiar dacă pot fi încă realizate anumite îmbunătățiri în domeniile care sunt prezentate mai jos și tratate mai detaliat în documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei.

EUIPO și-a asumat noile sarcini cu hotărâre și a oferit Observatorului o infrastructură solidă în ceea ce privește bugetul, expertiza, facilitățile de reuniune, instrumentele de comunicare și alte resurse necesare. EUIPO a extins, de asemenea, rețeaua de părți interesate care participă la activitățile Observatorului, asigurând implicarea autorităților naționale cele mai preocupate de încălcările drepturilor de proprietate intelectuală, atât la nivelul UE, cât și la nivel național, precum și participarea părților interesate din sectorul privat și a organizațiilor societății civile.

Cu ajutorul reprezentanților la Observator, EUIPO și-a îndeplinit toate sarcinile care fac obiectul regulamentului. Acesta a dezvoltat metodologii transparente și obiective și a efectuat în mod regulat cercetări valoroase. Informațiile furnizate de EUIPO și de partenerii acestuia, precum OCDE și Europol, sunt considerate faptice, obiective, fiabile și robuste. Drept urmare, aceste informații sunt utilizate nu numai pentru formarea funcționarilor responsabili cu asigurarea respectării legii, pentru inițiativele și campaniile de creștere a gradului de conștientizare, ci și pentru strategiile de asigurare a respectării legii și măsurile de politică în

[13] Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii.
[14] Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală.

domeniul PI, precum sprijinul acordat IMM-urilor. EUIPO a dezvoltat, de asemenea, instrumente pentru a facilita combaterea contrafacerii și pirateriei.

Volumul tot mai mare de produse contrafăcute importate în UE arată că sarcinile EUIPO sunt chiar mai relevante în prezent decât la adoptarea regulamentului. Activitatea EUIPO este coerentă cu obiectivele de politică generale ale UE privind promovarea inovării, a bunăstării și a creării de locuri de muncă. Lupta împotriva producției ilegale și a distribuției de produse contrafăcute de către organizațiile criminale reprezintă, de asemenea, o luptă pentru sănătatea și siguranța consumatorilor și pentru respectarea reglementărilor de mediu și sociale. Valoarea adăugată a UE aferentă activității EUIPO este ridicată. Concentrarea resurselor și expertizei în cadrul unui organism unic la nivelul UE a creat posibilitatea de a obține rezultate mult mai importante decât s-ar fi putut obține la nivel național. Activitățile desfășurate de EUIPO în temeiul regulamentului sunt finanțate în totalitate din veniturile proprii ale EUIPO și, prin urmare, nu generează costuri pentru bugetul general al UE. În limitele datelor disponibile, evaluarea a concluzionat că EUIPO a utilizat în mod eficient resursele umane și financiare disponibile.

Evaluarea a constatat, de asemenea, că sunt posibile îmbunătățiri în continuare. EUIPO ar trebui să își intensifice eforturile pentru a pune în aplicare o monitorizare transparentă și cuprinzătoare a potențialului impact, dar și o analiză cost-beneficiu referitoare la activitățile acestuia în temeiul regulamentului, în special privind acțiunile întreprinse de acesta cu privire la creșterea gradului de conștientizare. În consecință, rapoartele anuale ale EUIPO ar trebui să ofere o imagine de ansamblu cuprinzătoare asupra activităților desfășurate și asupra rezultatelor obținute în domeniile care fac obiectul regulamentului. EUIPO ar trebui să urmărească implicarea reprezentanților autorităților naționale și a altor părți interesate într-o etapă incipientă a planificării activităților acestuia în temeiul regulamentului. Acest lucru este valabil mai ales pentru activitățile EUIPO în țările din afara UE. Evaluarea a arătat că există un anumit deficit în ceea ce privește gradul de conștientizare al părților interesate cu privire la activitățile EUIPO în țările terțe. De asemenea, este important ca planificarea și comunicarea acțiunilor EUIPO în temeiul regulamentului să țină seama de contextul mai larg al politicii UE privind PI. În special, acțiunile EUIPO în țările din afara UE trebuie să fie bine comunicate și în conformitate cu politicile relevante ale Comisiei. Accesul la valoroasa activitate de publicare a EUIPO ar putea fi îmbunătățit, deoarece sistemul actual nu este satisfăcător. Dat fiind că a adoptat un număr din ce în ce mai mare de proiecte, EUIPO nu a reușit să obțină, în anumite situații, rezultate în timp util și, prin urmare, ar trebui să se asigure că alocă resurse suficiente fiecăruia dintre proiectele care fac obiectul programelor anuale de lucru ale acestuia pentru a-și îndeplini angajamentele. Acest lucru va ajuta EUIPO să evite ca anumite acțiuni convenite să sufere întârzieri din cauza lipsei de resurse. În sfârșit, colectarea de date de la autoritățile naționale reprezintă în continuare o provocare și, prin urmare, EUIPO ar trebui să își continue eforturile pentru a încuraja autoritățile naționale să partajeze informațiile relevante, conform cerințelor regulamentului și, în măsura posibilului, să sprijine activitatea reprezentanților statelor membre din cadrul Observatorului cu privire la colectarea acestor date la nivel național.

Concluzia generală a evaluării este că regulamentul și-a îndeplinit obiectivele. Strânsa cooperare a EUIPO cu membrii Observatorului și serviciile Comisiei înseamnă că activitatea organismelor UE, a autorităților naționale și a titularilor de drepturi legată de asigurarea respectării PI este în prezent mai facilă.

EUIPO a devenit un centru de excelență în ceea ce privește încălcările drepturilor de proprietate intelectuală, o sursă centrală de cunoștințe, dezvoltare și schimb de bune practici la

nivelul UE și la nivel internațional. EUIPO acționează în calitate de facilitator și motor al cooperării dintre autoritățile naționale și titularii de drepturi din întreaga UE și aduce o contribuție importantă la inițiativele Comisiei în domeniul PI în cadrul UE și în afara acesteia.